

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 16-09-57147 פלונית נ' אלמוני
תלה"מ 16-09-57107 פלונית נ' אלמוני
תלה"מ 16-09-65037 פלונית נ' אלמוני

בפני כבוד השופטת אילת גולן-תבורי

מבקש אלמוני

נגד

משיבה פלונית

החלטה

1. החלטה זו עניינה הכרעה בבקשה למחיקת תובענות שהוגשו בערכאה שיפוטית שאיננה הערכאה בה הוגש הליך ישוב הסכסוך ועל ידי הגד השני, ובאיזה מועד יש להתחשב לצורך חישוב הזמנים בהתאם לחוק הסדר התדיינות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), תשע"ה-2014 (להלן "החוק") והתקנות מכוחו.

ההחלטה ניתנת לאחר עיון בבקשה, בתגובה, בתשובה ובמצוי בתיקי בית המשפט.

2. המבקש עתר למחיקת התביעות שהגישה המשיבה, לטענתו בטרם חלף המועד הקבוע בחוק ובתקנות, 45 יום ועוד 15 יום, להגשת תביעות מטעמו בבית הדין הרבני, שיש הגיש בתחילה את הבקשה לישוב הסכסוך. בהתאם לסעיף 4 לחוק, קמה לו זכות קרימה קדימה תביעה מטעמו בתוך 60 יום - 45 ימים מיום הגשת הבקשה ליישוב סכסוך ו- 15 יום נוספים. הוא הגיש בקשה לסעד זמני לאחר המפגש ביחידת הסיוע, היה לו עדיין זמן להגיש את התביעות, והמשיבה פעלה בניגוד לחוק כשהגישה תביעה בטרם חלף המועד.

3. לטענת המשיבה, היא הגישה את התביעות במועד ולאחר שחלף המועד הקבוע בחוק ובתקנות - 15 יום מהמפגש ביחידת הסיוע - להגשת תביעות מטעם המבקש, נוכח סיום ההליך לישוב הסכסוך בישיבת המהו"ת הראשונה שנקבעה לצדדים, והודעתם המיידית על כך לבית הדין הרבני. ממועד זה עמדו למבקש 15 יום בלבד להגיש את תביעותיו ומשלא עשה כן, היא הגישה תביעות. בקשה לסעד זמני שהגיש, אינה קובעת סמכות בנוסף בביה"ד טען לפשיטת רגל ולכן בית המשפט רשאי לקצר את תקופת עיכוב ההליכים.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 16-09-57147 פלונית נ' אלמוני
תלה"מ 16-09-57107 פלונית נ' אלמוני
תלה"מ 16-09-65037 פלונית נ' אלמוני

4. המבקש השיב כי הגשת התביעה לבית הדין הרבני נעשתה במועד הקבוע בחוק, לא ניתן להזנות על הוראה קוגנטית שבחוק. אשר לטענת קיצור תקופת עיכוב ההליכים, הדבר לא נבקש וזו נטען במועד על ידי המשיבה ולא יכולה לעלותו כעת.

דיון

5. המבקש הגיש בקשה ליישוב סכסוך ביום 10.8.16 בבית הדין הרבני האזורי בפתח תקווה, בהתאם לחוק החדש.

6. נקבעה פגישת מהו"ת ביחידות הסיוע לליד בית הדין הרבני, ליום 1.9.16. לאחר שהצדדים לא הגיעו להסכמה במפגש, הגישו טופס ובו ציינו כי לא הגיעו להסכמה על המשך ההליך ליישוב סכסוך בהסכמה.

7. ביום 13.9.16 המבקש הגיש בקשה לסעד זמני בבית הדין הרבני, בעניין הסדרי שהות עם הילדים, במסגרתו הוזמן תסקיר פקידת סעד.

8. ביום 25.9.16 הגישה המשיבה תביעות בבית המשפט - תביעה למשמורת והסדרי שהות (התביעה דנן) ותביעה רכושית, וביום 27.9.16 תביעה למזונות אישה ומזונות קטינה.

9. ביום 9.10.16 הגיש המבקש תביעה לבית הדין הרבני בעניין גירושין וכנטען גם בעניין רכוש מזונות ומשמורת.

בנוסף עתר בבקשה זו לבית המשפט, לאחר הגשת התביעות מטעם המשיבה, כי ימחקו.

10. גדר המחלוקת שבין הצדדים הינה, מהו פרק הזמן אשר נקבע בחוק, ובתקנות מכוחו – תקנות להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), תשע"ו-2016 ("התקנות"), במסגרתו ניתנת קדימות בהגשת התביעות ובבחירת הערכאה אליה יוגשו - לצד אשר הגיש ראשון את הבקשה ליישוב הסכסוך.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 16-09-57147 פלונית נ' אלמוני
תלה"מ 16-09-57107 פלונית נ' אלמוני
תלה"מ 16-09-65037 פלונית נ' אלמוני

11. מטרת המחוקק בחוק זה, בין היתר, הייתה להקל על בני זוג הנקלעים למשבר ולמנוע מהם אה הצורך 'לרוץ' ולהגיש תביעות, אלא לנסות תחילה הליך ליישוב הסכסוך בדרך של דברות. זאת, בטרם הגשת כתבי תביעה שעלולים לפגוע, ואף למנוע אפשרות לשיח עתידי, נכב לצורך.
12. מאחר והצדדים חלוקים על גדר התקופה שנקבעה בחוק, נפנה למקור עצמו – הטקסט הכתוב בסעיפי החוק ובתקנות מכוחו.
13. סעיף 4 לחוק, שכותרתו "הגשת תובענה" קובע כך:

"4. **חלפו התקופות כאמור בסעיף 3(ה)**, ולא הגיעו הצדדים להסדר מוסכם בהליך ליישוב סכסוך בהסכמה, רשאי הצד שהגיש תחילה את הבקשה ליישוב הסכסוך, להגיש בתוך 15 ימים, תובענה בעניין שסכסוך משפחתי לכל ערכאה שיפוטית שלה סמכות לדון בעניין לפי דין; לא הגיש הצד האמור תובענה כאמור או שהגיש תובענה כאמור רק לגבי חלק מהעניינים שבסכסוך המשפחתי, רשאי הצד האחר להגיש לכל ערכאה שיפוטית שלה סמכות לדון בעניין לפי דין, תובענה בעניין של סכסוך משפחתי שלגביו לא הוגשה תובענה כאמור."

סעיף זה מפנה לתקופות אשר נקבעו בסעיף 3(ה) לחוק:

"3(ה) **בתקופה של 45 ימים מיום הגשת בקשה ליישוב סכסוך**, או 60 ימים – אם הוארכה כאמור בסעיף קטן (ב)3(3) (להלן – תקופת עיכוב ההליכים), ובעשרת הימים העומדים לרשות הצדדים למתן הודעה כאמור בסעיף קטן (ד), **וכן ב-15 הימים שלאחר תום התקופה כאמור**, ובכל תקופה נוספת שהצדדים הסכימו לה בכתב, או בתקופה אחרת שנקבעה לפי סעיף 5(א)5), לא יוכלו הצדדים להגיש תובענה בעניין של סכסוך משפחתי לכל ערכאה שיפוטית ולא תדון ערכאה שיפוטית בתובענה בעניין של סכסוך משפחתי בין הצדדים, לרבות בעניין סמכות השיפוט של הערכאה השיפוטית."

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 16-09-57147 פלונית נ' אלמוני
תלה"מ 16-09-57107 פלונית נ' אלמוני
תלה"מ 16-09-65037 פלונית נ' אלמוני

14. כלומר מלשון החוק עולה כי מניין הימים עומד על 60 יום לכל הפחות: 45 יום בצירוף 15 יום. שני המחוקק קבע במפורש בסעיף 3 (ה) לחוק - "בתקופה של 45 ימים מיום הגשת בקשה ליישוב הסכסוך, (...) וכן ב-15 הימים שלאחר תום התקופה כאמור, (...) לא יוכלו הצדדים להגיש תובענה בעניין של סכסוך משפחתי לכל ערכאה שיפוטית (...)".

אכן התקופה בת 45 יום יקבעה לצורך הידברות, לרבות במסגרת המפגשים ביחידת הסיוע (ס' 3(ב)(3) לחוק). אלא שהמחוקק לא קבע כי סיום התקופה, או המועד ממנו תחל ספירת מניין 45 הימים תהא "ממועד סיום המפגש הראשון" או "מכישלון מפגש המהו"ת" או כל פרשנות אחרת.

אלא המחוקק עמד על כך כי התקופה המינימלית, בה רשאי להגיש את התביעות מי שהגיש ראשון את הבקשה ליישוב הסכסוך, הינה 45 יום, ועוד 15 יום, וביחד 60 יום.

15. גם תקנה 8 לתקנות, מפנה את הצדדים, בהעדר הסכמה, לעינין 4 לחוק ולתקופות שנקבעו במסגרתו:

8. (א) שני הצדדים יודיעו ליחידת הסיוע ולצד שכנגד בהתאם לצורה ימים מיום פגישת המהו"ת האחרונה אם הם מעוניינים להמשיך בהליך חלופי ליישוב הסכסוך שהציעה להם יחידת הסיוע (...), ולחלופין יודיעו אם לא והגיעו לידי הסכמה על המשך ההליך ליישוב הסכסוך; (...)

(ב) הודעות הצדדים לפי תקנת משנה (א) ייערכו לפי טופס 3 שבתוספת; יחידת הסיוע תדווח על כך לערכאה השיפוטית; בהעדר הסכמת הצדדים, רשאי המבקש להגיש תובענה לערכאה שיפוטית מוסמכת לפי סעיף 4 לחוק.

16. יצויין כי יכול והתקופה תהא אף ארוכה יותר, מטעמים שונים של הארכתה – כך למשל במקרה של 15 יום נוספים לעיכוב ההליכים, או במתן עד 10 ימים למתן הודעת הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 16-09-57147 פלונית נ' אלמוני
תלה"מ 16-09-57107 פלונית נ' אלמוני
תלה"מ 16-09-65037 פלונית נ' אלמוני

17. ברם 60 יום (45 יום + 15 יום) הינם התקופה הקצרה ביותר, אלא אם הורתה הערכאה השיפוטית על קיצור תקופת עיכוב ההליכים.
במקרה דנן לא הוגשה בקשה לקיצור תקופת ההליכים.

כך גם הולטה (בעניין צדדים אחרים) שצירפה המבקשת, איננה עוסקת בסוגיה המסויימת כאן, כי אם בסיבות אחרות.

18. יתר על כן, מעיון בסעיפי החוק והתקנות ניתן ללמוד, כי כאשר רצה המחוקק להחריג נושאים או לקצר את תקופת הזמן – עשה כן במפורש, ומבלי צורך להותיר לפרשנות.

19. על ההיגיון העומד בבסיס פרק ה' שנקבע, ניתן ללמוד מדברי ההסבר להצעת חוק הסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה, התשע"ד-2014, באשר לסעיף 4:

"עניינו של סעיף זה במקרה שבו לא הגיעו הצדדים להסכמה במסגרת ההליך ליישוב הסכסוך בהסכמה (...) בשל תופעת "מינוח הסמכויות" הקיימת במדינת ישראל יש למנוע מצב שבו הגשת בקשה ליישוב סכסוך תגרום להפסד דיוני לצד שהגיש אותה (...) לפיכך, מוצע לקבוע כי בתום ונקופת ההליך ליישוב הסכסוך, אם לא הגיעו הצדדים להסדר מוסכם, רשאי הצד שהגיש תביעה להחליט את הבקשה ליישוב הסכסוך להגיש בתוך 30 ימים תובענה (...)." (פרק הזמן ליישוב בה"ח שם, א.ג.ת.).

(דברי הסבר להצעת חוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה, התשע"ד-2014, ה"ח 885)

20. אם כך, ההיגיון העומד מאחורי החוק כהסבר המחוקק, הינו מחד מתן זמן להליך ההידברות והפנמת מהותו, תוך מניעת הצורך של מי מהצדדים 'לרוץ' ולהגיש תביעות זה כנגד זה בפרק הזמן האמור, ומאידך לא יימנע מהצד שבחר לנסות ולפתור את הסכסוך המשפחתי בדרך של הידברות - לבחור את הערכאה השיפוטית בה חפץ ככל ויישוב הסכסוך לא יצא לפועל.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 16-09-57147 פלונית נ' אלמוני
תלה"מ 16-09-57107 פלונית נ' אלמוני
תלה"מ 16-09-65037 פלונית נ' אלמוני

הגיון זה הוא שקבע את מסגרת הזמן 45 יום ו-15 ימים נוספים (לכל הפחות).
קבלת עמדת המבקש תואמת את לשונו של החוק, ואת ההיגיון העומד בבסיסו.

21. במקרה הנ"ל המועד בו הגישה המבקשת את תביעותיה לבית המשפט היה בטרם חלוף התקופה שנקבעה בחוק ובתקנות מכוחו, ומשכך תמחקנה.

22. מאחר וההתנהלות סביר החוק עודנה בראשיתה, תחולתו רק מיום 17.7.2016, לא מצאתי לפסוק הוצאות.
כל צד ישא בהוצאותיו.

ניתן לפרסום בהעדר שמות הצדדים ופרטיהם.

ניתנה היום, ז' חשוון תשע"ז, 08 נובמבר 2016, בה דר היידיים.

אילת גולן – תבורי, שופטת